

HOUD TOPTALENT IN DE REGIO

Belangrijk thema binnen Innovatiecluster Drachten (ICD) is 'human capital': hoe zorgen we voor voldoende, goedgekwalificeerde medewerkers op alle opleidingsniveaus? Het 'boeien en binden' van jonge talenten krijgt op allerlei wijze vorm.

Bijvoorbeeld in een bijzondere publiek-private samenwerking: de universiteiten van Groningen en Twente en het bedrijfsleven hebben samen het pittige HTSM Master's Honours Programme opgezet.

DOOR LUCY HOLL

Hoogleraar polymeerchemie Katja Loos van de Rijksuniversiteit Groningen (RUG) is elke keer bij de eindpresentaties weer verbaasd. Drie weken lang hebben studenten tijdens de summerschool in multidisciplinaire teams gewerkt aan een opdracht van het bedrijfsleven – daar komen de meest innovatieve productontwerpen voor consumentenelektronica uit, zegt ze. Die summerschool is onderdeel van het High-Tech Systems and Materials Master's Honours Programme dat de universiteiten van Groningen en Twente samen met Innovatiecluster Drachten (ICD) hebben opgezet. Loos is wetenschappelijk coördinator ervan en Philips Drachten heeft een pioniersrol, namens de bedrijven uit het cluster. 'Langzamerhand raken steeds meer ICD-ondernemingen betrokken. Zo'n samenwerking over alle grenzen heen is best lastig, dat moet je geleidelijk opbouwen; het vraagt goede afstemming. Philips Drachten heeft goede mensen nodig. Als hoogopgeleiden aan Philips denken, denken ze aan Eindhoven en daar willen we Drachten aan toevoegen.'

Arno de Vet, manager Technical Expert Group bij Philips in Drachten: 'Philips had de wens om de contacten met noordelijke onderwijsinstellingen te versterken. We focussen in het honoursprogramma op ambitieuze technische toptalenten die zich willen scholen in productontwikkeling en zo een extra stuk bagage bovenop hun opleiding krijgen. Bij Philips kunnen ze daadwerkelijk kennismaken met de praktijk. We willen graag toptalenten binnenhalen. Dat gaat beter als ze ons kennen, weten wat we doen en hoe we werken.'

DE DIEPTE IN

De betrokken universiteiten en het hightech bedrijfsleven gaan met het honoursprogramma – geaccrediteerd door het landelijke, op excellentie gerichte Sirius Programma – de diepte en de breedte in: innovatieve, creatieve, sterk gemotiveerde studenten volgen anderhalf jaar naast hun reguliere studie een serie masterclasses over bijvoorbeeld kunststof-technologie en electrical engineering. Er zijn

Hoogleraar Katja Loos: 'Dit is een uitgelezen manier om de beste studenten van onze faculteiten te behouden voor het noordelijke bedrijfsleven.'

modules gericht op persoonlijke ontwikkeling. Gastdocenten uit de industrie verzorgen colleges en daarin komen ook algemenere onderwerpen aan de orde, zoals: hoe ontwikkel je een product, hoe werk je samen in een multidisciplinair team, hoe zit het met tijdsplanning en budgetten? Tijdens het programma schuiven ook *young professionals* van de ICD-bedrijven aan bij de bijeenkomsten: die leren ervan en er worden nog meer contacten gelegd.

De summerschool was tot nog toe bij Philips. Volgende ronde zijn er ook summerschools bij andere bedrijven, zoals BD Kiestra Lab Automation in Drachten en het Nederlands insti-

BOEIEN OP VELE MANIEREN

ICD doet veel om jongeren kennis te laten maken met de bedrijven en om techniek en technische opleidingen te promoten. Dat werpt zijn vruchten af; zo kiezen er al duidelijk meer mbo-leerlingen voor techniek en die komen via bijvoorbeeld stages weer bij de ICD-bedrijven terecht. Wat gebeurt er zoal?

- ICD doet mee met 'Ingenieur voor de klas': meer dan dertig ingenieurs staan klaar om lessen op scholen of rondleidingen te geven en hebben onderling intervisie.
- De bedrijven doen samen mee met vak-, bedrijven- en banenbeurzen. Ze staan bijvoorbeeld op de Bedrijvendagen van de universiteiten in Twente, Eindhoven en Delft.
- ICD organiseert uitvinderswedstrijden voor

hbo-studenten van onder meer NHL Hogeschool (Leeuwarden), Hanzehogeschool Groningen, Windesheim (Zwolle) en Saxion (Enschede).

- Het cluster doet mee met de landelijke Dutch Technology Week en heeft de High Tech Ontdekkingsroute opgezet in en om Drachten. De laatste editie telde 5.500 bezoekers.
- Dan is er de 'Girlsday', waarbij bedrijven honderden meisjes een programma aanbieden om techniek te leren kennen.
- Verder is er de Technet Skelterraace waarbij vmbo-leerlingen samen met technici uit ICD-bedrijven werken aan het verbeteren en pimpen van hun skelter en er ook mee racen.
- Het cluster ondersteunt studenten die dit jaar een

solarboot bouwden in de Dutch Solar Challenge.

- Studenten engineering van NHL Hogeschool bouwen zelf mechanische robotspinnen die het tegen elkaar opnemen op snelheid, slimheid en robuustheid.
- En heel belangrijk: vrijwel alle bedrijven hebben (steeds meer) stagiairs en willen toe naar in totaal 175 stageplekken per jaar (bij de start van ICD was dat 65). ICD organiseert ook de 'Studentencarrousel': uitwisselingsdagen, zodat stagiairs nog meer bedrijven van binnen zien.
- ICD kent ook zes actieve kenniskringen, die thematisch kennis uitwisselen door workshops, lezingen en trainingen.

VARIANTEN IN HBO EN MBO

Naast het HTSM Master's Honours Programme aan de universiteiten zijn er ook varianten op hbo-niveau. Zo biedt de Hanzehogeschool Groningen tweedejaars de mogelijkheid om in te stromen in het Honours Talentprogramma en extra onderwijs te volgen en opdrachten uit te voeren. Voor het mbo is er het traject 'MBO talent', waarbij talentvolle leerlingen in teams bij ICD-bedrijven projecten doen. Philips gaf ze in het kader van praktijkgestuurd leren bijvoorbeeld de opdracht om een educatieve duurzame waterzuivering te bedenken. Speciaal voor medewerkers van ICD-bedrijven heeft Neopost Technologies samen met de Hanzehogeschool een eenjarige opleiding Mechatronica ontwikkeld op hbo-niveau. Mbo'ers die een elektro-achtergrond hebben en graag een stap willen maken, kunnen nu deze opleiding starten. De eerste lichting telt vijftien studenten.

tuut voor radioastronomie Astron in Dwingeloo. Mentoren uit de bedrijven begeleiden de groepen intensief en een expertpanel beoordeelt de producten.

HECHTE COMMUNITY

De eerste lichting telde acht studenten, de tweede lichting twaalf en binnenkort starten er waarschijnlijk vijftien, meldt Katja Loos. 'De studenten zijn vanzelfsprekend zeer geïnteresseerd in hightech systemen en materialen, maar tegelijkertijd denken ze na over de doelgroepen voor wie ze producten maken en over thema's als duurzaamheid. Ze werken businessplannen uit en vormen hechte teams waarin studenten van opleidingen als natuurkunde, biomedische wetenschappen en industrial design samenwerken. Zet deze slimme, jonge mensen bij elkaar en in no time is het een hechte community.' Ze vindt het geweldig dat de studenten tijdens de summerschool in de bedrijfslabs met apparatuur kunnen werken waar de universiteiten alleen maar van kunnen dromen, waaronder geavanceerde 3D-printers.

'De studenten, de begeleiders vanuit Philips en de docenten zijn erg positief', zegt Arno de Vet. 'En de eindresultaten uit de summerschool zijn voor ons zeer bruikbaar.' Veel van de studenten gaan na hun afstuderen promotieonderzoek doen, verwacht Loos, maar ze staan vervolgens zeer positief tegenover een functie in de regio, weet ze zeker. 'Veel universiteiten hebben honours-programma's, dit is het enige privaat-publieke programma. Dit is een uitgelezen manier om de beste studenten van onze faculteiten te behouden voor het noordelijke bedrijfsleven.' ●

Studenten aan de slag tijdens een summerschool van het HTSM Master's Honours Programme. Foto's: RUG